

Bestuursdienst

Telefoon (050) 367 8088/ F.Veenman
Onderwerp 'Archeologie op Groninger Wijze'

De leden van de raad van de gemeente
Groningen
te
GRONINGEN

Datum **19 MEI 2011**

Bijlage(n) 1

Ons kenmerk RO11.2589405

Uw brief van

Uw kenmerk

Geachte heer, mevrouw,

Voor u liggen de beleidregels archeologie 'Archeologie op Groninger Wijze'. Deze regels werden in conceptvorm vastgesteld op 23 december 2010 en vervolgens vrijgegeven voor inspraak.

Met deze regels worden een aantal nieuwe taken en verplichtingen geregeld die volgen uit de nieuw vastgestelde Wet op de Archeologische Monumentenzorg. Deze wet heeft op zijn beurt een flink aantal wetten gewijzigd, waaronder de Wet Ruimtelijke Ordening en de Monumentenwet. Het gevolg van dit alles is dat archeologie een belangrijke rol is gaan spelen in de ruimtelijke ordening. Het belangrijkste instrument om de archeologische resten in de bodem te behouden is daarbij het bestemmingsplan. Hierin moet verplicht een archeologische paragraaf worden opgenomen die de bescherming van bekende én verwachte archeologische waarden regelt.

Eerder dit jaar heeft u de Erfgoedverordening 2010 vastgesteld, waarin de bescherming van archeologische waarden wordt gewaarborgd tot alle bestemmingsplannen *Archeologie-proof* zijn. De belangrijkste gemeentelijke taak - het beschermen van archeologische terreinen en verwachtingen - werd daarmee geregeld. Het gemeentelijke archeologiebeleid dient echter meer te omvatten dan het juist uitvoeren van de planologische bescherming van archeologische waarden. In deze regels wordt daarom het gehele pakket van het gemeentelijke archeologiebeleid beschreven.

Archeologie op Groninger Wijze: Regie houden, kennis bundelen en de hand reiken.

Omdat Groningen al sinds 1990 een eigen gemeentelijk archeoloog heeft, is er veel kennis van het bodemarchief aanwezig. Dit vergemakkelijkt onze taak om het archeologisch erfgoed goed te beheren. Als we goed weten waar welke waarden zich bevinden, kunnen we beter en zorgvuldiger keuzes maken en die beter uitleggen, kunnen we efficiënter onderzoeken, en kunnen we - niet in de laatste plaats - een betere voorlichting geven aan de samenleving.

Het is echter wel zaak om dit kennisvoordeel niet verloren te laten gaan. Sleutelbegrippen in de nu voorliggende nota zijn daarom *regie* en *kennis*. Als we goed weten waar welke waarden zich bevinden, kunnen we beter en zorgvuldiger keuzes maken en die beter uitleggen, kunnen we efficiënter onderzoeken, en kunnen we – niet in de laatste plaats – een betere voorlichting geven aan de samenleving. Het is echter wel zaak om dit kennisvoordeel niet verloren te laten gaan, en het is daarom belangrijk dat de gemeente Groningen een centrale rol blijft spelen en goed regie blijft voeren op archeologisch onderzoek en beleid. De resultaten van het archeologisch onderzoek worden daarom opgeslagen in een geografische database, de digitale archeologische kaart. Deze maakt deel uit van de CultuurWaardenKaart en draagt straks in belangrijke mate bij aan de continuïteit van kennis.

Een ander belangrijk aspect betreft het verstoorderprincipe. De onderliggende gedachte van de nieuwe Monumentenwet is dat behouden moet worden wat behouden kan worden, en wel in de bodem. Wanneer het bodemarchief toch beschadigd dreigt te raken door ingrepen in de bodem, geldt het principe: ‘de verstoorder betaalt’. Dit principe houdt in dat degene die initiatief neemt om in te grijpen in de bodem, de kosten moet dragen voor het archeologisch onderzoek dat benodigd is om de waarden te documenteren.

Het verstoorderprincipe heeft in de korte tijd dat de Monumentenwet van kracht is, al voor enkele discussies gezorgd met bouwende Groningen. De archeologiekosten in de archeologisch waardevolle binnenstad kunnen namelijk ten opzichte van de bouwkosten onredelijk hoog uitvallen. In de beleidsregels is daarom een schaderegeling opgenomen, om zo de hand te reiken in die gevallen waar archeologische kosten hoger oplopen dan ‘redelijk en billijk’ is.

Financiële aspecten

In deze regels worden een drietal besluiten genomen met een financiële consequentie:

1. Het eerste betreft het afsluiten van een abonnement op de archeologische monumentenwacht (€10.000) voor eigenaren van gemeentelijke monumenten, te bekostigen uit het jaarlijks vast te stellen jaarprogramma archeologie, ISV-III. Het jaarprogramma 2011 wordt u binnenkort ter kennisgeving toegezonden.
2. Het tweede betreft het financieel bijdragen aan het door de verstoorder verplicht op te stellen archeologisch ‘Programma van Eisen’ met maximaal €1.500 per onderzoek. De kosten hiervan (geschat 10 x € 1.500) kunnen eveneens bekostigd worden uit het jaarlijks vast te stellen jaarprogramma archeologie, ISV-III.
3. Het derde besluit betreft het opstellen van een financiële regeling om verstoorders die tegen hoge archeologiekosten aanlopen tegemoet te komen. Deze bijdrage is afhankelijk van de bouwsom en bedraagt maximaal €25.000 euro per project. De kosten hiervoor (€ 120.000 per jaar) kunnen eveneens bekostigd worden uit het jaarlijks vast te stellen jaarprogramma archeologie, ISV-III.

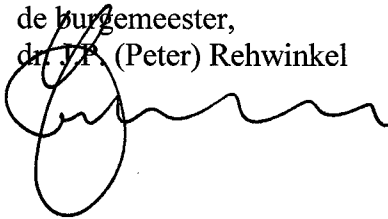
Door zelf met een financiële handreiking te komen in de gevallen waar archeologiekosten onredelijk hoog uitvallen, en hier een heldere regeling voor op te stellen, voorkomen we lange discussies met bouwend Groningen en/of rechtzaken. Bovendien creëert deze meer rechtsgelijkheid dan wanneer een schadevergoeding via de rechter per bouwproject zou moeten worden uitgekeerd. De besteding van bovengenoemde financiële middelen is overigens conform eerdere besluitvorming over ISV door de raad.

Inspraak

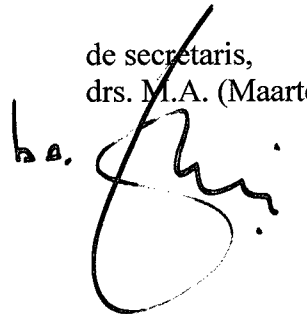
Teneinde iedereen in staat te stellen haar zienswijzen en bedenkingen op deze regels schriftelijk kenbaar te maken, is deze vrijgegeven voor inspraak gedurende een periode van zes weken. Van de mogelijkheid tot inspraak is geen gebruik gemaakt.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

ba. l.s.